

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,248 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 297 คน ได้มาจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1979 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) หลังจากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนเป็นฐานเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นกลุ่มย่อยไปตามอำเภอต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2.2 ทำการสุ่มครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยทำการสุ่มให้กระจายตามขนาดของโรงเรียน และอำเภอต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก รายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ขนาดโรงเรียน				ขนาดโรงเรียน			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
นางรอง	154	195	73	422	37	47	17	101
หนองกี่	92	54	46	192	22	13	10	45
ละหานทราย	77	68	45	190	18	16	10	44
ปะคำ	40	-	-	40	10	-	-	10
หนองหงส์	71	56	-	127	17	13	-	30
โนนสุวรรณ	12	28	25	65	3	7	6	16
โนนดินแดง	14	52	-	107	8	18	10	25
เฉลิมพระเกียรติ	33	74	-	107	8	18	-	26
รวม	493	527	228	1,248	118	126	53	297

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง โดยดัดแปลงมาจาก รัชทิศา เซขกลิ่น (2553 : 108-115) เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง สภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งครอบคลุมค่านิยมหลัก 12 ประการ ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
  2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
  3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
  4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
  5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย
  6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
  7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
  8. มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
  9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
  10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
  12. ดำเนินถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง
- โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกรดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎี จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2.2 ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านำมาสร้างแบบสอบถาม เสนอคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษา แล้วนำมาปรับปรุง
แก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์แล้วนำมา
ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.4.1 นายพนาวี นาคพงษ์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลโนนดินแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

2.4.2 นายกรวิวัฒน์ สันโคขจรพงศ์ ศษ.ค. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเสม็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

2.4.3 นายมาโนช กลิ่นพยอม วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ติดตามและประเมินผลการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) กับครูใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 30 คน

2.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
(Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยการทดสอบค่าที (t – test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้ามี
ค่า 1.75 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 94) ผลปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนก
ระหว่าง 12.36 – 51.77

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronback) ผลปรากฏว่าได้ค่าความ
เชื่อมั่นเท่ากับ 0.973 ซึ่งมีค่าผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2.8 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์มาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับ
สมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ถึง
ผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือ และแบบสอบถามไปขอความร่วมมือ
จากผู้อำนวยการและครู โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปที่ 3 พร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ และ
แจ้งวัน เวลาการขอรับแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามวัน
และเวลาที่กำหนดไว้ โดยส่งแบบสอบถาม จำนวน 297 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน
297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. นำแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
5. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่

(Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

6. ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก

12 ประการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปที่ 3

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ

บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก

12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปที่ 3 จำแนก

ตามประสบการณ์ โดยการทดสอบค่าที (Independent Samples t – test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับ

นัยสำคัญ .05

8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe’s Method)

9. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หากคำร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาอัตราส่วนวิกฤติเป็นรายข้อ ตามวิธีของ t-test โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 94)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤติรายข้อ
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	N	แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน จำนวนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_x^2	แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน ค่าร้อยละ
	f	แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	N	แทน จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 260)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ t
	$\bar{X}_1$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	N_1	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	N_2	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 การทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติ F-test โดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550 : 183)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}, \quad df = k, n-k$$

เมื่อ	F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ F
	MS_B	แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
	k	แทน จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
	n	แทน จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ้ (Seheffe') ดังสูตรต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 346)

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{\text{within}})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}$$

เมื่อ	CV_d	แทน	ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่
	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_{within}	แทน	ค่า Mean square within Group
	n_1, n_2	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง